

DALYVAUKIME BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIME

MŪSŲ LIETUVA

NR. 24 (1089) S. PAULO — BRASIL — 1969 M. BIRŽELIO — JUNHO 13 D. — XXI M. TA

Lietuvių Šeimos ir Švietimo Metai

Nesutarimai Maskvos Konferencijoje

Birželio 5 d. Maskvoje buvo atidaryta Kremiaus šv. Jurgio gražiame didžiajame salone ilgai ruoštoji III Pasaulinė Komunistų Partijų Konferencija. Atidarė Sov. Rusijos Komunistų Partijos generalinis sekretorius ir rusų delegacijos pirmininkas Leonid Brežnevas. Joje dalyvauja 70 partijų delegacijos. Trūksta Kinijos, Albanijos, Š. Korėjos ir Vietnamo, bei Laos, Tailandijos, Malazijos ir Olandijos atstovų. Tik stebėtojus atsiuntė Kuba ir Švedija.

Šios Maskvos konferencijos tikslas — sustiprinti komunistų vidutinę ir išorinę vienybę bei kovą prieš kapitalistinį imperializmą. Dienraštis «O Estado de S. Paulo» (9.VI.) juokiasi iš Brežnevo konferencijoje pasakytos anti imperialistinės kalbos. Jis laiko ją tarp tautiniu cinizmu, nes pati Sov. Rusija šiais laikais yra pati didžiausia imperialistinių užgrobumų ir puolimų vykdytoja.

RUMUNIJĄ IR AUSTRALIJĄ PRIESINGO

Po šeštadienį Brežnevo pasakytos kalbos prieš Kinijos Komunistų Partiją ir jos vadą Mao Tse-tung Rumunijos atstovas reikalavo nekeičiantis klausimo o Australijos atstovas pareiškė, kad konferencija turinti svarstyti ir Čekoslovakijos klausimą ir iš viso jie atvykę pasakyti, kad invazija į Čekoslovakiją buvo klaida.

Pirmadienį iš naujo Nicol. Ceausescu, Rumunijos Kom. Partijos delegacijos pirmininkas puolė Brežneva už pasmerkimą Mao Tse-tungo kom. Kinijos vado. Jis nepriėmė Kinijos kaltinimų Sov. Rusijai, bet taip pat nesutinkąs ir su Sov. Rusijos puolimais Kinijos Komunistų Partijos. Tokie užpuolimai ir kaltinimai tik pakenkia darbininkų ir komunistų tarptautiniam sąjūdžiui. Tai skaldą ir pačias komunistų partijas kurios urindios teisę turėti nepriklausomybę. Nei viena kurio krašto partija negaliuti tvirtinti, jį tik turinti magišką lazdelę išspręsti visiems klausimams. Todėl rumunai esą priešingi priėmimui programinio dokumento su visom partijom privalomom taisyklėm.

Jis netiesioginiai kalbėjo ir apie Čekoslovakiją, tvirtindamas, jog taika ir sugyvenimas bus labiau garantuoti, jei nebus intervencijos į kito krašto vidaus reikalus ir bus palikta šventa teisė liaudžiai pačiai nuspręsti savo krašto politinio ir socialinio išsivystimo raidą.

MIDWAY KONFERENCIJA

Birželio 8 d. JAV prezidentas Niksonas Ramiojo Vandeno Midway salose, Sand Beach mieste, turėjo svarbią po itinę konferenciją su Pietų Vietnamo prezidentu Nguyen

Van Thieu. Joje abu prezidentai sutarė, kad iki rugpjūčio mėn. bus iš Vietnamo fronto atitaukta viena amerikiečių divizija (25.000 vyrų) ir pakeista vietnamiečių divizija, kad sutinka praveisti P. Vietnamo laisvus rinkimus, kontroliuojamus tarptautinės komisijos ir kad tik po to bus sudaryta koalicinė Vyriausybė su Vietkong, jeigu komunistai gaus pakankamą balsų.

Vienos divizijos atitaukimu atgal į JAV bes Niksonas tikisi apraminti JAV visuomenę, paveikti tuo teigiamai pasaulio viešąją opinią ir paspausti S. Vietnamą irgi atitaukti dalį savo karių.

Brazilija

PASITEKINIMAS PARTIJOSE

Vyriausias Rinkimų Tribunolas išleista instrukcija dėl Komplementarinio Akto 54 vykdymo pripažino sublegendų teisę partijų organų rinkimuose. Gavusi rinkimuose kuri partijos grupė bent 20% balsų, turi teisę gauti atitinkamų vietų visos partijos vadovybėje. Tai sukelė didelį pasitenkinimą politinėse partijose, tiek sudaraučias Arena, tiek MDB.

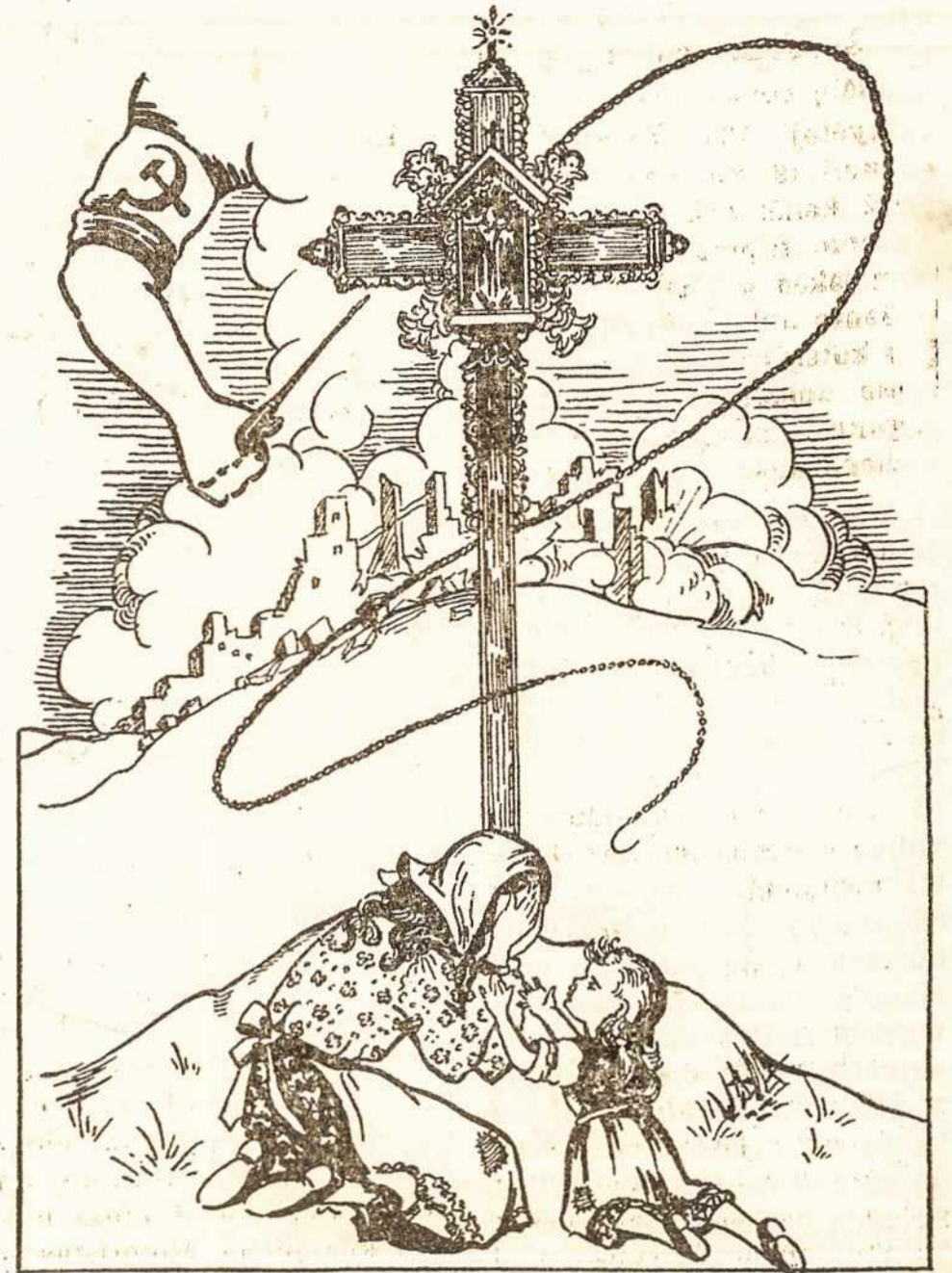
Administracinės Tarybos Naru Tarptautinės Darbo Organizacijos bus Brazilija, siūlant P. Amerikos valstybių delegacijoms šios organizacijos konferencijoje Šveicarijoje.

Šioje konferencijoje buvo pakviestas dalyvauti ir popiežius PAULIUS VI.

DĖKINGUMAS ĮPAREIGOJA

V. Jėzus parodė didelę savo Širdies meilę žmonėms — visai save išsėmė, sunaikino ir pasiūkio Meilės Sakramente. Tačiau vietoje padėkos susilaukia nedėkingumo, šaltumo, paniekos ir šventvagysčių. Todėl Bažnyčia ragina tikinčiuosius JĖZUS ŠIRDIES SVENTE šį penktadienį ar šėkmadienį ir Josios garbinimu permaldauti Ją už įžeidimus ir kasdien aukotis Josios meilės, teisingumo ir malonės Karalystės išplėtimui žmonių širdyse ir bendruomenėse.

Dėkingumas įpareigoja mus visus. Iš dėkingumo samonės kyla meilės jausmai. Jie vis stiprėja, pripildo širdį meile Jėzui; gi Jo Širdis atstveria dieviškosios meilės srovėm.

Nors masiniai lietuvių iš tėvynės išėnimai tuo tarpu sustojo, bet komunistinis okupantas raso botagas ir dabar nesiliauja plakti mūsų brolius ir seses pavergteje Tėvynėje. To mes niekad nepamiršim, ir nenustosim reikalauti jiems laisvės!

Birželio Iykiu Minėjimas

Šių taip skaudžiai tragiškų lietuviams, latviams ir estams 1941 m. birželio 14-18 dienos įvykių minėjimą bendrom jėgom ruošia «Už teisingumą Pabaltijo tautoms, Lietuvai, Latvijai ir Estijai Komitetas», kuriam šiais metais vadovauja lietuviai, Brazilijos Lietuvių Bendruomenės atstovai, Juozas Čiuvinškas, Jonas Jodelis ir Petras Šimonis.

PROGRAMA

Minėjimas įvyks šį šėkmadienį, birželio 15 d., São Bento gimnazijos patalpose.

I. — 18 val. IŠKILMINGOS ŠV. MIŠIOS São Bento kolegijos koplyčioje. Jas laikys šv. Kazimiero parapijos klebonas tėv. J. BRUŽIKAS. Per jas giedos AUŠROS choras ir pritaikytą pamokslą pasakys tėv. J. KIDYKAS, S. J. (ėėjimas ko plyčion per tas pačias duris kaip ir į salę. Protestantams pamaldos bus kitose vietose).

II.

— 19 val. OFICIALUS MINĖJIMAS šalinioje kolegijos salėje. dalyvaujant lietuviams, latviams, estams, Vyriausybės ir spaudos atstovams.

— Minėjimą atidaro ir sveikinimo žodį taria Komiteto pirmininkas Kap Juozas ČIUVINŠKAS

— Brazilijos himnas, kartu giedamas visų trijų tautų jungtinio choro.

— Pagerbimas Komiteto garbės pirmininkės deputatės ponios Dulce Salles Cunha Braga, per kurį žodį taria Estijos kunulas p. Dr. SAUKAS.

— Minėjimui pritaikytą kalbą šako deputatė p. Dulce SALLES CUNHA BRAGA.

— MENINE DALI pradeda lietuvių VYRŲ OKTETAS, vadovaujamas p. L. Ralicko, sudainuodamas keletą liet. dainų.

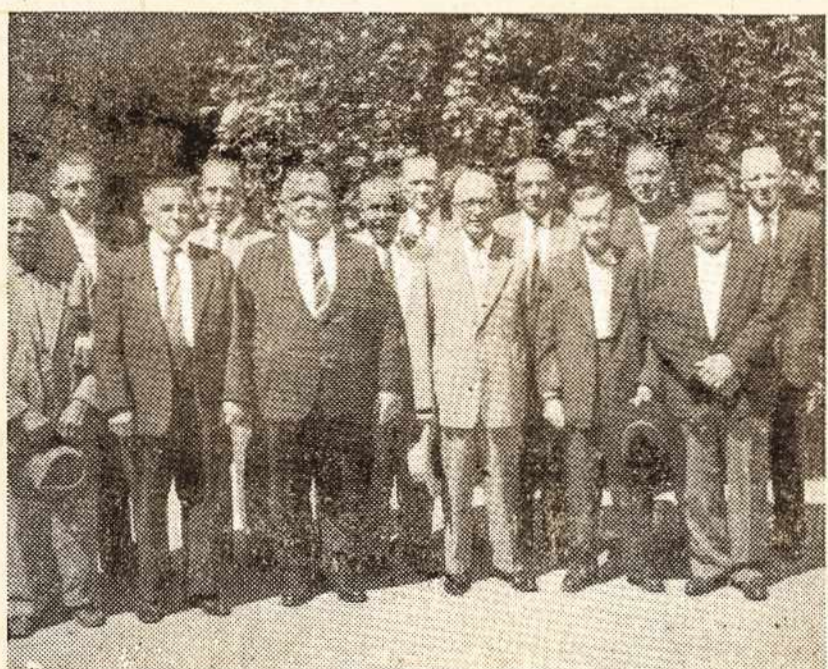
— Dainuoja LATVIŲ JUNGTINIS CHORAS.

— ESTŲ CHOR. dainuojamos dainos ir interpretacijos. PS. I. Visų labai prašoma nesivėluoti, nes tiek pamaldas tiek programą praeisime punktučiai.

I. visi, kurie atvažiuos savais automobiliais, galės juos pastatyti gimnazijos kieme (patio do colegio S. Bento).

Visus tautiečius tos malonai kviečiame dalyvauti minėjime ir pasikviesti pažįstamus.

Rengėjai

Norėdama pagerbti brolius ir seses išstremtus į Sibirą bei sukisčius į kalėjimus,

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA

išleidžia šį pagražintą «Mūsų Lietuvos» numerį ir jau kelintą kartą tampa jos

GARBĖS LEIDĖJAS

Nu širdžiai dėkoja ML Administracija

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA JUATINDIBA, 20
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 273-0338

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIRETOR RESPONSÁVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

Administr.: Jonas Bružikas

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 15,00 visoje P. Amerikoje GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 50 00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr. \$ 75 00; Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 30
SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 20,00 paskutiniajame N Cr. \$ 15,00, viduriniuose puslapiuose N Cr. 10,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Prie Ispustytu Pelenu

BAISIAJAM BIRŽELIUI PAMINĖTI
BALYS AUGINAS

Jau 28-tas birželis išsiskleidžia žiedais Lietuvoje. Ir vėl dvidešimts aštuoni birželiai nūvys, ir laiko vėjas nupūs juos užuomarštini. Bet tie dvidešimts aštuoni žaliai lapoję birželiai — virtę praeities dulkėmis — skaudžiai pražygiavę pro mus, nuo anų mūsų tautos juodųjų trėmimo dienų, vis dar žydi lietuvių atmintyje.

Jie vis dar KARŠTI mūsų atminimuose — kaip rusenančio židinio pelenai: visa kas liko iš gimtųjų namų;

KARŠTI, kaip kūdikio ašara — deganti našlaičio vienišumu;

LIEPSNOJĄ, tarsi randai neužgijusių žaizdų, — padarytų žiaurių, beširdžių žmogžudžio rankų;

ŽYDI, nei ugniakuro pelenai — nes ne vien tik gėlės ar žmogaus jaunystė gali žydėti.

Tas birželis primena mums anas juodas lyg anglis, gedulo tenas, kaip raudonasis viesulys — prasiveržęs iš rytų, tarsi ūkuringa kraujo upė, — užliejo mūsų kraštą.

Toji sūkuringa vėtra nušlavė šimtus tūkstančių mūsų tautiečių, išraudama iš savosios dirvos ir galingus užgrūdintus ažuolus, ir tas gležnutes atžalas jaunučio atžalyno vos bepradėjusio leisti šaknis tėviškės žemėje.

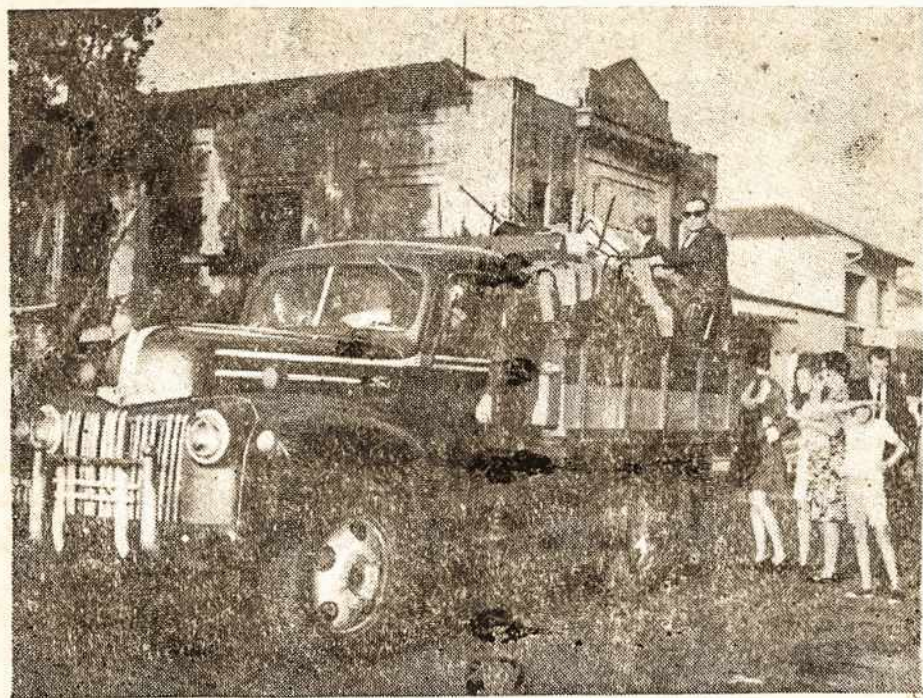
Kasmet minime to lietuvių tautos žudikiško trėmimo šiurpius vaizdus, nes nėra lietuviškos šeimos, kurioje nebūtų pralieta ašarų dėl savo šeimos nario, kurio nebūtų palietus kraujuota budelio ranka. Nėra šeimos, kurios namų slenksčio nebūtų peržengęs pasauliškasis žudikas su raudonuojančiomis mirties pjautuvu...

◆ ◆ ◆

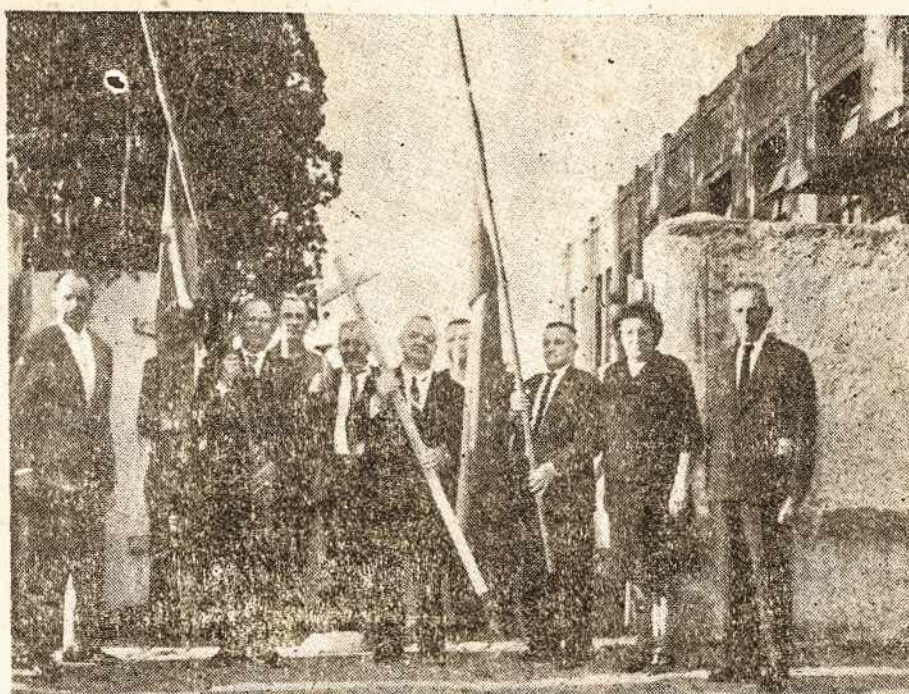
Pasalūniškai. Tyliai. Staiga prasiveržė visu savo žiaurumu Naktį iš birželio keturioliktos į penkiolikąją raudonieji žaibai trenkė į ramius gyventojų namus. Nuogi ir spindį kraujuotais atspindžiais durtuvai apakino taiką. Jų spindėjimas degė neapykanta tautai

Kuo kalti tie kūdikiai — kaip jaunos šakelės, dar visai be metūgių, atskirami nuo LAISVĖS SAULĖS?

Kuo kalti tie jaunuoliai, Paimti iš mokyklų suolų, kaip jauni sakalikai, grubių rankų ištraukti iš šilto lizdo, su surištais sparnais, kuriuose dar žaidė neatvėsęs LAISVĖS VĖJAS?

Paskutinis vežimas išvažiuoja su Tėvų Jėzuitų baldais iš Dr. V. Kudirkos namų Mokoje balandžio 20 d.

Kryžius, Lietuvos ir Brazilijos vėliavos išnešamos, apleidžiant Dr. V. Kudirkos namus Mokoje, 1969 m. bal. 20 d.

Kuo kaltos tos jaunos motinos, kupios žaliosios liepos, pačiam medonešio vaisingume Laisvojo Dangaus pavėsyje žydinčios?

Ir anos senos moterėlės, sudžiūvusios byrančios eglės ar žilstančios pušys, belaukiančios paskutiniojo saulėlydžio?

Visa jų vieniatėlė kaltė buvo tik ta: jų kaktos, jų širdys buvo Visagatio paženklintos lietuviškumo žyme, ir meilės ryšiai nenutrūkstamais saitais siejo jų sielas su ta žeme, iš kurios gelmių jų atžalos kilo...

◆ ◆ ◆

Prikimšties gyvuliniam vagonams dūdant, vykstant į nežinomą vergiją su raudomis ir verksmais, iš jų užkaltų vagonų sklido lietuviška giesmė. Dieve, ši giesmė ėjo iš pačios širdies gelmių!

Raudojo ir liekų Tėvynėje. Našlaičiai vaikai raudojo tėvų; verkė vyras žmonos ir kūdikio. Rovėsi plaukus vienišai vystanį motiną. Verkė žmonos, ašarojo ir lietuviškas dangus, sodriu lietum palaistęs trėmiamų paliekamą Lietuvos žemę...

◆ ◆ ◆

Tą šiurpiai žiaurią kruviną lietuvių medžioklę suruošė Maskvos raudonieji komunistai valdovai. Ir atsirado lietuvių, padėjusių tiems kraugeriams draskyti savo brolių lietuvių širdis! Ir šiaudien yra lietuvių, net mūsų tarpe, kurie džiaugiasi ta Dievo keršto šaukiančia mūsų tautai padaryta žala ir garbina, ir lankstosi mūsų tautos išniekintojams žudytojams bei jų pakalikams! Višta gina savo viščiukus nuo vanago, vilkė savo vilkiukus nuo kitų vilkų. Kokios širdies, kokio karakterio yra tas lietuvis, kurs ne tik negina neužstoja savo taip baisiai nuskriaustą ir tebeskriaudžiamą tautą, bet dar ploja valioja jos žudikams, tartum didvyriams išlaisvintojams?

BET ATEIS TEISYBĖS IŠSIPILDYMO VALANDA! Ir tars Langaus galybių Viešpats — GANA! Gana nekaltų ašarų. Gana žudynių, Gana trėmimų iš namų, kur aidėjo tavo motinos lopšinė...

Tegrižta išpustyti pelenai į žemę, iš kurios jie buvo kilę.

Vienas Iš Daugelio

BRONIUS KRISTANAVIČIUS

Atėjus birželio mėnesiui, lietuvių mintys savaime klypsta į Rusijos imperializmo aukas, kuriomis yra nuklotos plačios Sibiro tuodros. Ne pirmoji ir ne paskutinė auka yra jaunas ir talentingas jėzuitas T. Stasys Rimkevičius, gimęs iš sulenkėjusių tėvų Estijoje, lietuviu tapęs Lenkijoje, bolševikų kalintas Rusijoje, užmerkęs akis pavergtoje tėvynėje. Jo trumpas bet daug žadus gyvenimas yra būdingas pavyzdys tų lietuvių, kurie, likimo nurašyti gletovybei, tarsi insunktyviai vėl priauga prie tautos kamieno.

STASIO TĖVAI

T. Stasys Rimkevičius gimė 1904 m. vasario 17 dieną

Dorpate, Estijoje. Jo tėvas, Povilas Rimkevičius, buvo kilęs iš Pelėdnagių kaimo. Kėdainių apskrityje, aimas į kariuomenę 2-ies metų, jis beveik visą savo gyvenimą tarnavo karo valdininku, eidamas maisto sandėlio viršininko pareigas. 1899 m. jis grįžo iš Kijevo į savo tėviškę, nes norėjo vesti A. Senkevičiūtę, kurios iki šiol dar nebuvo matęs. Mat, Povilo ir Aleksandro tėvams bei kaimynams atrodė, kad jie galėtų sudaryti gražią porą ir laimingai gyventi. Pagarinti tėvų, Povilas ir Aleksandra susirašinėjo per pusantrų metų, pasikeitė foto grafijomis ir nutarė vesti. Vestuvės įvyko 1899 m. birželio 13 dieną Gaižmenų vie-

tovejė, Apybalaukės parapijoje.

Faviešėjęs vieną mėnesį Lietuvoje, Povilas su savo žmona išvyko į Dorpatą, kur tuo metu buvo nukeltas jo pulkas. Ten jam gimė trys vaikai: Jadvyga, Česlovas ir Stasys. Kadangi po 1905 revoliucijos buvo mada kilnoti kariuomenę vis į kitą vietą, 1907 m. Povilui kartu su visu pulku teko keltis į Tainą,

ESTIJOJE

1910 m. P. Rimkevičius vėl grįžo į Dorpatą, nusipirko namą ir apgyvendino šeimą pastovioje vietoje. Čia jam gimė duklė Vanda. Turėdamas laisvo laiko, jis pradėjo mokytis Stasį skaityti ir rašyti ienų ir rusų kalba. Vaikas buvo gabus ir per keletą metų išėjo namie visą pradžios mokyklos kursą. Eidamas devintuosius metus, jis išlaikė egzaminus į pirmąją realinės rusų gimnazijos klasę. Gimnazijoje jam sekėsi gerai. Kadangi Stasys mėgo muziką, tėvas jį išmokė groti akordeonu, balalaika ir mandolina. Vėliau Stasys išmoko skambinti pianinu ir groti keliais pučiamais instrumentais. Būdamas trečioje klasėje, jis įsirašė į skautų sąjungą ir aktyviai joje veikė.

LIETUVOJE

1917 m. Rusijoje kilo revoliucija ir Dorpate greitai įsigalėjo bolševikai. Mieste pradėjo trūkti maisto. Jadvygai ir Stasiui tekdavo keltis 4 valandą ryto ir stovėti eilėse prie apytuščių maisto krautuvių. Kartais jie gaudavo po keletą bulkučių, kartais negaudavo. Tėvai pradėjo keisti nebūtinus dalykus į maisto produktus, ir tokiu būdu galėjo išlaikyti šeimą 1918 m. pradžioje Dorpatą žemė vokiečiai, o spalio 19 d. jie per davė krašto valdžią estų sudarytai vyriausybei. Ši įsakė visiems svetimšaliams arba priimti Estijos pilietybę, arba apleisti kraštą. Povilas Rimkevičius pardavė namą ir lapkričio 1 dieną grįžo į Lietuvą. Jis apsigyveno Kėdainiuose ir gavo girininko vietą Kėdainių urėdijoje. Deja, 1919 m. paplitus tifo epidemija pa kirtu jo sveikatą, ir birželio 13 dieną jis mirė. Šeimos išlaikymu teko rūpintis Jadvygai. Ji buvo baigusi gimnaziją Estijoje ir tuojau po tėvo mirties gavo mokytojos vietą Kėdainių pradžios mokykloje. Kėdainiuose ji susipažino su interdatauro karininku kapitonu Mikaloju Grižalūnu. Sis, išgirdęs apie Stasio norą baigti gimnaziją, pasiūlė jam vykti į Panevėžį ir prižadėjo parūpinti butą. Stasys mielai priėmė jo pasiūlymą ir 1919 rudenį įstojo į Panevėžio gimnaziją. Kadangi Stasys mažai mokėjo lietuvių kalbos, jam teko kartoti Estijoje pradėtą penktą klasę.

PARTIZANAS

Būdamas gimnazijoje, Stasys išgirdo apie partizanus, (nukelta į 5 pusl.)

Taip Išvežė Juos

BUVUSIOS SIBIRAN ISTFEMTOSIOS BAFBOROS ARMENIENĖS PASAKOJIMAI (IŠ KNYGOS „PALIK AŠARAS MASKVOJE“)

(Tęsinys)

SKAUDUS DALYKAI

Mūsų ešalone kartu vyko kaimynė Petrauskienė iš Užsilių. Jos vyras buvo kalėjime už politinę veiklą, ji gi buvo tremiama viena su vienu vaikučiais — dukra 8 metų ir sūnum 5 metų. Suėmimo metu ji bandė n sūzudyti, šokdama į š liniją. Buvo ištraukta veik nesusižeidus. Visa šlapiai su verkiančiais vaikučiais ji buvo atvaryta į tą pačią daržinę, kur ir mes laukėme; aišku, nieko su savimi nepasiėmusi.

Vagone buvo Tamošiūnų šeima, kurią suimant tik vyras su 6 metų vaiku buvo namie. Žmona tuo metu buvo ligoninėje begimdanti. Kareiviai ištraukė ją iš ligoninės su kūdikiu 4 valandas po gimdymo. Turėjome savo tarpe 65 metų našlę su 83 metų invalidė motina, kuri jau 4 metai nesikeldavo iš lovos. Jos sūnus taip pat liko kalėjime. Su mumis taip pat vyko geri mano bičiuliai — Petras Dravinskis su žmona su dviem vaikučiais 7 metų, o kitas 5 mėnesių. Anksčiau minėtas kaimynas Vaiginas vyko drauge su žmona ir savo motina 82 metų bei dviem dukrom — 14 ir 21 metų ir sūnumi.

Traukinys Panevėžyje išstovėjo dvi pilnas dienas. Maisto visai negavome, tik vandens atsigeriti. Galėjome išeiti tik gamtos reikalams. Sargybinių lydimi. Belaukdami sekančiam vagone girdėjome moters klyksmą. Sužinojome, jog motina verkė dėl bandžiusios pabėgti ir kulkos vaidžio šūviais persautos dukters. Duktė buvo nuvežta į ligoninę. Ar ji buvo dar gyva — niekas nežinojo. Jos vyras buvo nukankintas betardant kalėjime.

Pagaliau traukinys pradėjo judėti. Traukinyje esantieji ir stotyje susirinkę giminės pradėjo verkti. Kai kas iš jaunimo pradėjo dainuoti patriotines dainas. Kai kurie net užtraukė populiarias partizanų dainas, nes jau nebebuvo ko bijoti. Kas gi jiems blogesnio begali atsitikti?...

Gyvulių vagonuose sukištų žmonių jausmas sunku apsaakyti. Niekas tiksliai nežinojo, kur būsime nuvežti, nei kas mūsų laukia ateityje. Žmonių nedalia pakrautuose vagonuose ir dvasinė įtampa, sukelta tokios nelaimės, galėtų būti palyginta su gyvulių transportu į skerdyklą, jei gyvuliai turėtų žmogiškus jausmus. Bet ir gyvulių transportas tokiomis sąlygomis draudžiamas civilizuotame pasaulyje.

Manychiau, jei komunistai ir nebūtų nieko daugiau nusikalte, tik tokiomis žiauriomis deportacijomis, jie neturėtų teisės būti laikomi civilizuotos žmonijos dalimi.

Neapsiėjo ir be nuotykių mūsų transporte. Po dienos kelionės traukinys lėtai judėjo per Latvijos miškus Rusijos link. Vienas vyriškis su dviem savo sūnumis šoko iš vagono ir pasislėpė miške. Sargybiniai, susodint ant vagonų stogo, pamatė ir pradėjo šaudyti. Traukinys buvo sustabdytas keleta valandų. Per tą laiką dndėjo šūviai miške, bet vyrai s pavyko jų žygtis.

Vėliau, kitame vagonė, moteris, kurios vyras lko kalėjime, deportuojama su dviem mažais kūdikiais, išėjo iš proto. Ji šoko iš judančio traukinio ir vietoje buvo užmušta. Traukinys buvo sustabdytas, ir lavonas užkastas šalia bėgių... Visų lupos kalbėjo apie likusių dviejų našlaičių — 2 ir 4 metų — likimą.

Traukinys kasdien sustodavo keletą kartų, tai kurioje mažoje stotelėje, tai laukuose. Mums buvo leidžiama tokiomis atvejais išipti iš vagonų bet jokiu būdu nepereiti geležinkelio linijos griovių. Tokiomis sąlygomis žmonės skubėjo atlikti savo fizinius reikalus. Vyrai, jaunos merginos, senutės ir ponios — visi šalia viens kito.

Tais atvejais, kada traukinys sustodavo netoli kareivinių, dalis sargybinių būdavo siunčiami atnešti maisto. Tai būdavo kartą į dieną arba į dvi dienas kartą. Taip tekdav maitintis dažniausiai iš savo pasiimtų išteklių. Kadan gi išvykstant į maistą kreipiau daugiausia dėmesio, mums sunkumų dėl maisto nebuvo.

Didžiausia problema transporte — ligonių ir kūdikių globa. Vien mūsų vagonė buvo net trys naujagimiai. Nebuvo kur išplauti ir išdžiovinti vystyklų... Kartais tėvai net per juosmenį apsvyniodavo šlapius vystyklus, kad jie greičiau išdžiūtų.

Pasitaikius šiltesnėms dienoms, dvokimas vagonuose pasidarė nebeįtikinamas, ir žmonės pradėjo sirgti. Mūsų vagonė 2 metų berniukas turėjo aukštą temperatūrą ir verkė be paliovos. Vienintelė pagalba — buvo bendrakaičių duodamas aspirinas. Bet vaikutis mirė. Sekančiame su stojime, kareiviai paėmė lavoną, užkasė mums nežinomoje girioje. Tėvų sielvartas buvo neapsakomas. Normalioje sąlygoje, kad ir su meiliausia medicinos pagalba, vaikas greičiausia nebūtų miręs... Buvau laiminga, kad mano sūnus išsilaikė gerai per visą kelionę.

Pradedant antrą savaitę, girdėjome, kad jau apie 15 mirusių turime mūsų transporte. Pralenkdavome ir susitikda-

Tėvas Jonas Kidykas. S. J. atnašauja paskutinę Mišų auką Dr. V. Kulirkos salėje birželio 20 d. Jis atnašavo pirmą auką namus atnašijus, prieš penkis metus.

vome stotyse su kitais traukiniais, pilnais lietuvių. Šaukdavome pro vagonus, bet sužinoti, iš kurių apylinkių jie surinkti. Iš s očių pasivadinių pagaliau sužinojome, kad mūsų jau atsidurta už Uralo, ka sūkame Sibiro link garsiuoju transsibiriniu keliu.

Pagaliau, po kokios 15 dienų kelionės, sustojome Černikovo stotyje. Tai maždaug 160 mylių nuo Irkutsko, didžiausio miesto Sibire prie Baikalo ežero... Traukinyje mus išlaikė dar 24 valandas. Po to buvome išrikuoti stoties aikštėje. Stovėjome ten šlapdaboje apie 4 valandas. Vaikai klykė iš šalčio. Žiūrėjome į miestą, negrįstų gatvių purveškes tanti.

Po kurio laiko pasirodė rusas karininkas ir liepė susinešti daiktus į netoliese esančius barakus. Dar įspėjo budėti, nes apylinkė esanti garsi vagimis. Susidėjus daiktus, mums buvo leista išsimaudyti. Po dviejų savaičių tokios kelionės, tai buvo nemažas laimėjimas.

Išsimaudžius mūsų transportas buvo paskirstytas į tris grupes. Skirstymas vyko pagal tai, kaip kur buvome spėję susikrauti savo daiktus. Kilo verksmas ir barniai, nes daugelis norėjo pasilikti su draugais ir giminėmis. Niekas nekreipė dėmesio ir jokie protestai nepadėjo. Vienas trečdalis turėjo pasilikti Černikovskoj, kitas turėjo vykti į Talnikų mišką, gilikutis, kur rian ir aš pakliuvau, turėjo keliauti dar 80 mylių į Novostroiką, kitą miškų pramonės sritį.

Keliai buvo nepaprastai blogi. Išvykome po pietų, o atsiradome Novostroikėj kitos dienos vidury. Naktį praleidome atviruose sunkvežimiuose lietuvi be paliovos lijan. Vaikų verksmui nesibaigiant, bandėme juos užkloti ir visai raminti! — niekam nerūpėjo savo pačių jausmai ir kančia. Paryčiais privažiavome upelį su mažu keltu. Perkėlimas ilgai užtruko. Nuo upelio

Karolis De Gaulle

PETRAS PAKALNIS

Mirus prezidentui Eisenhoweriui, garsioji Anglijos ekonomė Barbara Ward teisingai pastebėjo, kad jis pats, būdamas labai kuklus, niekuomet nelaikė save svarbiu ar reikšmingu žmogumi. „Gražiausias Eisenhowero būdo bruožas“, taip atsiliepė apie jį vienas JAV pulkininkas, „buvo sugebėjimas tinkamai elgtis su žmonėmis“. Iš tiesų, kas kukliai galvoja apie save, tas mielai klauso kitų patarimo ir įgyja bendradarbių simpatiją.

Visiškai kitokio būdo yra Karolis De Gaulle, buvęs Prancūzijos prezidentas. Pabėgęs į Angliją 1940 metais ir peržiūrėdamas Prancūzijos kariuomenės likučius, jis taip jiems pasakė „Aš esu Prancūzija. Kovokite su maim“.

Anais pakrikimo laikais tas jo posakis buvo savo vietoje. nes iš tiesų tik jis vienas iš aukštųjų karininkų ryžosi priešintis nacių režimui be jokio kompromiso. Deja, De Gaulle visą laiką suplakė savo pažiūras su Prancūzijos interesais ir manė, kad be jo Prancūzija negalės gyvuoti. Tai buvo jo klaida. Tiesa Karolis De Gaulle įeis į Prancūzijos istoriją kaip didelis žmogus. Visų pirma todėl, kad jis sąjungininkams užėmus Paryžių, greitai įžvelgė komunizmo pavojų ir, tapęs laikinosios vyriausybės galva, jį pašalino. Tai buvo 1944 metais. Bet 1946 metais jis pasitraukė iš politikos ir su panieka žiūrėjo į anų dienų Prancūzijos valstybės vyrus. Tapęs antrą kartą vyriausybės galva 1958 metais, De Gaulle galvo beveik diktatoriaus galią ir pradėjo tvarkyti Prancūziją savo nuožiūra. Jis įnešė į viešą Prancūzijos gyvenimą tvarkos, pastovumo ir drausmės. Nemažai jis nusipelnė, suteikdamas Alžyrijai ir kitoms buvusioms Prancūzijos kolonijoms nepriklausomybę. Naujoji Prancūzijos konstitucija suredaguota pagal De Gaulle idėjas, sustiprino prezidento autoritetą ir galią. Prancūzijos vidaus politika pasidarė pastovi ir be jokių svyravimų. Labai aukštai reikiama vertinti ir asmenišką De Gaulle ir Adenauerio bičiulystę, kuri virto Vokietijos ir Prancūzijos draugyste. Istodamos į Ekonominę Europos Bendruomenę, tos dvi ilgai kovojusios tautos rado bendrą kalbą ir pradėjo užmiršti istorines priešingybes. Tačiau De Gaulle padarė nemažai klaidų, kurios dabar plačiai nagrinėjamos ir apgailestaujamos.

Anglija jam niekuomet nedovanos, kad jis jos neįsileido į Ekonominę Europos Bendruomenę. Iš tiesų, atrodo, nelogiška, kad Karolis De Gaulle, siekdamas kurti vieningą Europą „nuo Pirinųjų iki Uralo“, norėjo į ją įjungti Rusiją, bet neįsileido Anglijos.

Nemažai jis pakenkė vieninam gamtą laisvojo pasaulio frontui tuo, kad atėmė Prancūzijos kariuomenę iš NATO Sąjungos. Tiesa, prieš porą metų atrodė, kad rusai pasitenkins tuo, ką turi. Bet Čekoslovakijos okupacija ir rusų veržimasis į arabų kraštus parodė, kad Rusijos imperializmas yra dar gyvas ir kad jis ieško vis naujos įtakos sferos. O Rusijos militarinį svorį gali atverti tik NATO Sąjunga.

Nepaisant tų ir kitų klaidų, De Gaulle suklypo ne dėl užsienio politikos, bet dėl krašto vidaus reikalų. Kilus studentų ir darbininkų bruzdėjimui praėjusiais metais, De Gaulle prižadėjo patenkinti ir vienių, ir kitų reikalavimus ir neišstėjęs. Prancūzijos franko vertė pradėjo svyruoti. Ši met De Gaulle prašė tautos pasisakyti dėl jo sugalvotos senato reformos ir dėl administratyvinių regijonų ir rajonų įsteigimo, kuriais jis norėjo decentralizuoti ministerijų galią. Atrodo, kad savotiškas De Gaulle valdymo būdas, užsitęsęs beveik 11 metų, taip įkyrėjo prancūzų tautai, kad ji 53 procentais pasisakė prieš jo planus ir privertė jį atsistatydinti.

Kartą De Gaulle taip išsireiškė apie savo ankstyvesnius pralaimėjimus: „Aš niekuomet taip nepralaimėjau, kad nebūčiau laimėjęs“. Gali mas daiktas, kad šis referendumo pralaimėjimas yra savotiškas De Gaulle arba Prancūzijos laimėjimas. Tai paradys tik ateitis.

Kartą De Gaulle taip išsireiškė apie savo ankstyvesnius pralaimėjimus: „Aš niekuomet taip nepralaimėjau, kad nebūčiau laimėjęs“. Gali mas daiktas, kad šis referendumo pralaimėjimas yra savotiškas De Gaulle arba Prancūzijos laimėjimas. Tai paradys tik ateitis.

◆◆◆

ŽIAURUMAI SOVIETŲ DARBO STOVYKLOSE

Rusijos menininkai ir intelektualai Yuli DANIEL, Aleks. GINSBURG Yurij GALENSKOV ir dar kiti du dirba priverčiamųjų darbų stovyklose Potmardavijos valstybei, pasiuntė peticiją Sov. Rusijos parlamentui prašydami žmoniškų gyvenimo sąlygų stovyklose, kur viešpatauja badas, šaltis ir policijos žiaurumai.

Tie intelektualai nubauti už tariamąjį valstybės apšmeižimą tvirtina:

— Tiesa, stovykloje e režimas yra geresnis dabar negu Stalino laikais. Tačiau ir dabar jose tebėra nežmoniškos gyvenimo sąlygos. Laikome savo sąžinės pareiga pareikšti Parlamento atstovams: turite galią šiandien pravesti teisingą įstatymo vykdymą ir griežtesnę elgesio su kaliniais kontrolę.

liko tik valanda kelio iki Novostroikos. Bevežant mus šioje kelionėje mirė paraližuotoji senutė, užkratyta blogame kelyje. Tai pirmas lietuvių ka pas Novostroikoj.

Jaunystės AIDAS

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Jauni Kaip Tu Jie Buvo

Ir pradžios mokyklų vaikai, ir gimnazistai ir studentai, ir kaimų vaikinai mergaitės. Pačiame savo jaunystės k'estėjime jie buvo užklupti, kaip didelio šalčio soduose išsikleidę žiedai, ir juos nuvirino, nušaldė negailestinga okupanto ruso ranka. Išrovė juos iš savo mylimos tėviškės. Daugelį atplėšė nuo tėvo ir brangiosios motinėlės ir nubloškė į svetimų kraštų prieglaudą sunkius darbus, vargą, ašaras.

O tas jaunimas, kaip tu dabar, svajojo būti naudingas savo LAISVAI TĒVYNEI, jai, jos, žmonių labai darbuotis, kurti šviesesnę ateitį.

Ne vienas jų išvežtas žuvo. Nežinia, net kur jų kaulai dabar pūva. Ne vieną jauną sielą sužalojo bedieviškasis komunizmas savo viliojimais ir pažadais. O kas jiems padėtų atsispirti — nebuvo.

Mūsų tautai šią savaitę minint tas liūdnasias, prieš 28 metus įvykusias birželio dienas, neurėtum nė tu, laisvasis Brazilijos jaunuoli Lietuvi, likti šaltas, abejingas, nesuinteresuotas savo jaunų brolių ir sesių skaudžiu likimu. Kai juos svetima žiauri jėga prievarta atplėšė nuo savos tautos kamieno, tai tu turi visišką laisvę likti ištikimas savo tautos narys, sunkiausiose jos istorijos valandose. V. Kristui patekus į priešų rankas, apaštalai išsislapatė, o Petras net išsigy nė jo nepažįstas. To jis visą likusį gyvenimą labai gailėjosi. Kai mūsų tauta pateko į aršaus priešų rankas, ar būtų garbinga lietuviui jaunuoliui-ei dabar slapstyti po svetimos kalbos ir pa pročių plunksnomis ir net jos visiškai išsiginti? Nuo tavęs šiandien paklauso, ar mūsų tauta sumažės, ar išsilaikys, ar sutvirtės ir labiau užaugs. Taip, nuo TAVES TAI PRIKLAUSO!

Tavo Pirmoji Cigaretė

ARBA — KĄ DARYTI PRIEŠ JĄ UŽDEGANT

GINTARĖ IVAŠKIENĖ

Tėtis aiškino, mama įrodinėjo. Dėdė patarinėjo, mokytojai įtikinėjo. Gydytojai rašė žurnaluose — kad rūkyti kenksminga.

Televizijoje užsimerkusį merginą traukė dėmą. Per radiją sakė, kad tapsi visų mėgiama. Žurnalo puslapyje upeliukas čirreno ir du laimingieji rūkė.

Tavo pažįstami — net ir pro dūmus — turi gražius plaukus, rausvą odą, sveikus nagus ir nuolat šypsosi.

Tai kaip, pagaliau, iš tikrųjų yra?

Ką daryti su ta cigarete?

Išidėk ją kišenėn, kad nepamestum.

Kas tave myli ir tavimi rūpinasi, tas nenori, kad pradėtum rūkyti. Sako — nesveika. Tu ir pats matei nemažai statistikos davinių apie vėžį ir kitas plaučių bei širdies ligas.

Tačiau anos ligos sugrauzia nuolatinius rūkorus. Tai ko tau rūpintis? Tu neįprasi. Tik šiaip sau pabandysi kartą, kitą. Prie draugų, prie kompanijos. Gal tada, kai neturėsi ką įdomaus veikti kur nękų dėti. Tik tada?...

Neužtvenksi upės

MAIRONIS

Vyrai, lietuviai, auštančią dieną
Mūsų nors sūnūs visgi išvys!
Griaukime amžiais užverstą sieną,
Norint gailėtus jos beprotys!

Amžiais pavergta, kelias tėvynė;
Jos atgimimą jaučia dvasia
Ginkim, ką mūsų prosėniam gynė!
Žaunkim brolius meile drąsiai!

Ginkime kalbą, žemę, jos būdą! —
Stokim į darbą kaip milžinai!
Laimina Dievas sėjamą grūdą,
Laimina vaisių: gema šimtai.

Tie trys posmeliai iš Maironio «Neužtvenksi upės» aiškiai parodo ką kiekvienas lietuvis turi daryti savo tautai palaikyti ir gelbėti.

Tu pirmąją paimi — gal baliukyje, kai nesiseka pokalbis. Gal — kai niekas neišveda šokti (jei esi mergaitė) ar kai draugai paerzina. Ir manai, kad tai viskas? Gal rytoj nesiseks rašto darbui ruošti, ir užeis noras padaryti pertraukėlę su dūmu. Dar kurią kitą dieną užsinorėsi saldainio ar pyrago, o, būdamas susirūpinęs savo svoriu, vietoj to ištrauksi jau savo nuosavą cigarečių dėžutę.

Diena po dienos, savaitė po savaitės, ir toji draugė cigaretė taps neperskiriama, nepamainoma. Išivaizduok — tokia, kuri tave visur sekios. Nuo kurios nei už šimto mylių pas močiutę, nei už nukelto telefono ragelio nebepasislėpsit!

— Gyveno kartą mergaitė — ir tebegyvena. Ji yra septyniolikos metų. Kai iš jos namų išelna svečiai, ji drebančiais pirštais peleninėje ieško nuorūkų, kad atrastų bent trupučiuką dūmo.

Gyveno berniukas — ir tebegyvena. Jau dabar studentas. Kas naktį apie 2 val. turi atsikelti iš minkštos, šiltos lovos ir eina ieškoti cigarečių. Kartais net į miestą tenka važiuoti, kad rastų atidarytą parduotuvę.

Baisus žodis — «vergas». Ypač šiais laikais, kai bent vakarų pasaulyje žmonių niekas nebeparka ir nebepardavinėja. Laisvė individo, laisvė tautų yra visų trokštama vertybė.

Bet — ar ne vergė toji septyniolikos metų mergaitė? Ar ne baudžiauninkas anas studentas? Ne tironas su botagu juos prievartauja, o viena, pirmoji, mažytė, «vienintelė» cigaretė.

Matai, visa bėda ir yra tame, kad niekad iš anksto negali žinoti, ar prilipsi prie cigarečių dėžutės, ar ne. Neįmanoma nustatyti, kuris žmogus psichologiškai pasiduoda rūkymo įpročiui, kuris ne. Paaiškėja tada, kai jau per vėlu. Tada, kai esi taip prisiklijavęs, jog negali atitrūkti.

Tiesa, — yra laimingųjų, kurie retkarčiais parūko, paskui gali be cigaretės kone pusmėtį išgyventi. Tačiau jų yra mažuma. Didžioji dalis

pradėjusiųjų nebegali lengva to įpročio pamesti.

Cigaretė — tai rusiška ruletė su penkiomis kulkomis ir viena tuščia (jei naudosis kaubojišką šešiašūvį.) Mirtis, tiesa — ne tokia greita, kaip nuo ruletės. Bet ji ilga ir šmteriopai žiauresnė, kai jau sykį ateina.

Tačiau, kas dabar galvos apie mirtį? Tik ne tu ir ne tavo draugas ar draugė. Visas gyvenimas, nors ir per dūmus, bet dar prieš akis. Tai kas, kad po 30 metų gal reikės mirti? Vistiek tada jau būsi senas. O iki tada tai bent pagyventum su dūmeliu.

Ar tik «pagyvenimui» gyvename? Ar neturime kiekvienas atsakomybės prieš Dievą ir už savo sveikatą?

Tavo tėvai gali uždrausti rūkyti. Valdžios įstatymai. Ir turi paklusti. Tačiau tavo sveikata nesudarys didelio skirtumo, ar pradėsi būdamas penkiolikos metų, ar vos sulaukęs aštuoniolikos. Rezultatas visai tas pats.

Tėveliai rūko? Ir dėdė, mokytojai, seneliai? Gali būti. Tikriausiai jie pradėjo, kai dar nebuvo žinomos vėžio statistikos. Dabar gal norėtų mesti, o negali. Žinoma, nesiskundžia. Nemažonai savo silpnbę pripažinti. Ar tu pats pasakoti visiems, kad bandai mesti rūkymą, o negali? Ypač savo vaikams?

Pagalvok — ar apsimoka išėikvoti tiek energijos bandant išrauti tai, kas iš viso neturėjo būti pasėta? Ar malonu visą gyvenimą kaltinti save už tai, kad neturėjai pakankamai stiprios valios? Ar apsimoka, pagaliau, ieškoti pančių, kada taip lengva likti laisvam?

Savo nepriklausomumą ir suaugimą labiau pajusi pats ir įrodysi tėveliams bei draugams, kai pajėgsi šiuo klausimu protingai nuspręsti. Pasirinkęs «laisvę» nepaklaudydamas tėvų, pasirinksi vergystę.

O dabar — jei anoji, tau pasiūlyta cigaretė dar nesutrupėjo kišenėje per šį ilgoką apmąstymo laiką sutrink ją peleninėje.

Jaunosios Žvaigždės

Turime laisvajame pasaulyje lietuviško jaunimo, kuriuo galime tik gėrėtis ir didžiuotis. Be abejo, yra tokio jaunimo ir Lietuvoje. Gaila, kad negalim skelbti laikraščiuose jų vardų ir pavardžių, nes jie nukentėtų nuo mūsų tautos priešų. Šį kartą pasidžiaukime LIETUVIŲ DIENOSE 1969. vasaris aprašytąją ple.

MARIJA GAILIUŠYTE.

Gyvena ir darbuojasi Cleveland, Ohio. Yra veikli Lietuvių Bendruomenės narė ir veikėja. Pernai Karados Laval Universitete įsigijo magis trės laipsni CUM LAUDE (t.y. «su pagyrimu» Red.) iš prancūzų kalbos ir literatūros. Prancūzų kalbą ji dvejus metus studijavo Prancūzijoje garsiajame Sorbonos universitete ir Strasburge. Tuo pat metu ji dar mokėsi ir vokiečių kalbos Goethes Institute Paryžiuje ir Vienos Universitete Austrijoje.

Bestudijuodama ir begyvendama Europoje ji apkeliavo nemažai kraštų; be to, gyvai reiškė si lietuvių veikloj, talkininkaudama jaunimo stovykloms ir organizacijoms.

Grįžusi į JAV Marija dėstė prancūzų kalbą ir civilizaciją Notre Dame kolegijoje, kur įsigijo Bakalauro laipsnį. Nuo pernykščių metų rudens ji dėsto Clevelando universitete prancūzų kalbą ir literatūrą. Tuo pačiu metu ji dar studijuoja toliau, siekdama daktaro laipsnio.

Be kalbų ir literatūros, M. Gailiušytė studijavo ir muzikos mokykloje, įsigijo piano ir teorijos diplomą. Šiuo metu mokosi muzikos toliau ir turi savo mokinių! Geros sėkmės panelei Marijai Gailiušytei ir toliau!

Šventkelionė

Ir šiais metais mūsų Tėvynė ir mūsų broliai nėra mažiau reikalingi pagalbos ir maldų, kaip ankstyvesniais metais. Ir šiais metais Šv. Juozapo Vyrų Brolija organizuoja šventkelionę į Dievo Motinos N. S. Aparecida do Norte Šventovę.

Giedos lietuvių choras. Visi kviečiami į šią šventkelionę. Draugijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis.

Tai bus Birželio 22 dieną. Autobusai išvyks iš Vila Zelinos ir Casa Verde (tikėli valanda bus paskelbta bilietuose). Bilietai gaunami pas šiuos asmenis:

Vila Zelinoje pas Juozą Baužį, Igną Verbicką, Vytautą Žalkauską, Kazimierą Rimkevičių, Kazimierą Triūbą ir Izabėlę Seliokiene. Vila Prudentėje pas Motiejų Tamaliūną. Casa Verde pas Andrių Stankūną ir Brolius Matelionius Tel. 266-0346.

(atkelta iš 3 pusl.)

kovojančius prieš bolševikus ir bermontininkus. Tokių kovotojų būrys pradėjo organizuotis ir Panevėžyje. Pradėjęs šeštą klase, Stasys stoji į jų eiles, gavo šautuvą ir karinį švarką ir pradėjo mokytis karinių veiksmų. Sužinojusi iš klasės auklėtojo apie Stasio karingumą, Aleksandra Rimkevičienė nusukubėjo į Panevėžį, sutiko sūnų prie buto durų ir vos jį atpažino. Penkiolikos ir pusės metų drausulis tuojuo suprato motinos kelionės tikslą ir pradėjo jai aiškintis. Motina jam neprieštaravo, bet pastatė vieną sąlygą: jis galės pasilikti partizanui, jei neapleis mokslo. Stasys tą sąlygą išpildė. 1923 m. jis baigė gimnaziją. Tačiau ne lietuvių, bet lenkų. Nežinia, kodėl ir kada jis perėjo į lenkų gimnaziją. Jo tautinio susipratimo formavimasis užsitęsė gana ilgai. Jis pasijuto esąs tikras lietuvis tik 1932 m.

KELIAS Į KUNIGUS

Baigdamas gimnaziją, Sta-

sys apsisprendė tapti kunigu, ir pašaukimo klausimą aptarė su gimnazijos kapelionu. Kadangi jis laikė save lenku kapelionas patarė jam vykti į Innsbruką ir ten pas tėvus jėzuitus studijuoti filosofiją ir teologiją. Tuo reikalu kapelionas prižadėjo parašyti į Austriją. Nuvykęs Kaunan pas seserį Jadvygą Stasys dėl vieno ko išregistravo technikos fakultetan ir laukė kapeliono laiško. Atsakymas buvo teigiamas, ir 1923 m. spalio 30 dieną Stasys išvyko į Innsbruką.

Į JĖZUITUS

Austrijoje jis išbuvo tik vienerius metus. Susipažinęs iš arti su tėvais jėzuitais, Stasys panorėjo tapti jėzuitu ir 1924 m. rugsėjo 11 d. užėjo pas T. Kipą aptarti pašaukimo klausimą. Pašaukimas buvo aiškus, bet Stasiui nebuvo aišku, į kurią provinciją stoti: ar į lenkų, ar į vokiečių. T. Kipas nusiuntė jį pas popiežiaus delegatą arkivysku-

pą Zecchini. Šis jam pasakė, kad, jei nori dirbti Lietuvoje, tai turi stoti į Vakarų Vokietijos provinciją, kuriai yra pavestas Lietuvos jėzuitų provincijos atkūrimas. Pasikalbėjęs su delegatu porą dienų, Stasys apsisprendė stoti į Vakarų Vokietijos provinciją. Naujokyną jis pasiekė rugsėjo 19 dieną.

Padaręs pirnuosius žadus s'Heerenbergo naujokyne, Olandijoje, Stasys persikėlė Vaikenburgą, taip pat Olandijoje, ir per porą metų studijavo filosofiją. 1928 m. balandžio 13 d. jis grįžo į Kauną ir rudenį pradėjo mokytis jėzuitų gimnazijoje. Be to, jis vadovavo skautams.

LENKIJOJE PASIJUTO LIETUVIS

Kaune St. Rimkevičius dirbo 4 metus ir po to vėl išvyko Valkenburge studijuoti teologijos. Pakeliui stabtelėjo Lenkijoje ir nutarė peržiūrėti savo tautinę sąmonę. Nors tautybės klausimas ir pastoracinis darbas yra du skirtingi dalykai, bet jam vis rūpėjo ir jo paties tautybė. Kas iš tiesų jis buvo: lenkas ar lietuvis? Nežinia kur jis buvo apsistojęs ir su kuo kalbėjo. Bet jo išpūdis buvo toks, kad pasijuto lietuviams žymiai artimesnis negu buvo manęs. Nepaisant lenkų kalbos, lenkams jis pasirodė esąs visiškai svetimas. Iš to jis padarė logišką išvadą ir niekuomet nebelaikė save lenku.

TOLIMESNĖS STUDIJS

1934 m. rugpiūčio 28 dieną St. Rimkevičius gavo kunigo šventimus ir grįžo Lietuvon švęsti primicijų. Visų pirma jis atlaikė mišias Kauno jė-

zuitų bažnyčioje, o vėliau motinos tėviškėje — Lančiūnavos dvaro koplyčioje. Po primicijų išvyko Valkenburge studijuoti teologijos. 1936 m. jis apsigyveno Florencijoje, kur nuodugniau susipažino su ordino istorija, asketika ir pastoracijos problemoms. Pabaigęs tuos studijos metus, jis turėjo progą pamatyti kitus Italijos miestus ir geroką Prancūzijos dalį. Tercijato inspektoriui jis padarė gerą išpūdį, nes T. Rimkevičius buvo miesčionis gerąja prasme: turėjo ne tik formas, kurios jam atrodė savos, kaip aristokratams; turėjo respektą žmonėms ir jų interesams. Buvo elegantas laikysena, išvaizda, žodžio reiškimu, bet nedirbtinai, o natūraliai. Iš tiesų, T. St. Rimkevičius buvo mandagus, socialus, gerai apsiskaitęs. Susipažinęs su daugelio tautų kultūromis, jis buvo gerai pasiruošęs ateities darbui, kuris reikalavo ir teologinių žinių, ir platesnio dvasinio akiračio.

(Bus daugiau)

«MŪSŲ LIETUVOS» RE-DAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI, TAIP PAT IR SĄO PAULO LIETUVIAMS JĖZUITAMS GALITE SIŪSTI LAISKUS ŠIUO ADRESU
CAIXA POSTAL 4421,
S. PAULO, BRASIL.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIE NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA»

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRŌN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 Sāo Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas. Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefonas: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967 — SĀO PAULO

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

MŪSŲ Lietuva

RUA JUATIND BÂ 20 — P. DA MOOCA — SÃO PAULO. 13

Mooca

Ši sekmadienį 17 valandą mišių nebūs Tėvų Jėzuitų kopyčioje. Visi prašomi dalyvauti 18 valandą pamaldose už kenčiančią Lietuvą São Bento kopyčioje. Mūsų lietuviškos pamaldos bus ne S. Bento didžiojoje bažnyčioje, o kolegijos kopyčioje trečia me aukšte. Du aukštu bus galima pasikelti keltuvu, o vieną aukštą užlipti laiptais.

Po pamaldų drauge su estais ir latviais susirinksime kolegijos salėn paminėjimo aktui.

Taip pat pamaldų lietuviams nebus ir LAPO.E ši sekmadienį.

Rengėjai

NUOŠIRDŽIA PADĖKĄ tariame mūsų gerbiama šv. Kazimiero parapijos klebonui Tėvui Jonui Bružikui, S.J. už gausią paramą mūsų ekskursijai į Bertioją. Taip pat dėkojame ir p.p. Slesoraičiams už labai gardžias, malonias vaises, kurių ilgai neužmiršime!

«Aušros» choristai ir Valdyba

Jonas Bajorinas, pirm.

GIMTADIENIUS MIN:

Cecilija Bagdžiūtė (14 d.), Jonas Tatarūnas (15), Milda Černiauskaitė (18), Juozas Bendžiūsis (20).

Ilgiausių ir laimingiausių metų!

ML PRIE PAŠTO

«Mūsų Lietuvos» paskirų numerių galima vis gauti nusipirkti kioske, įeinant į Centralinį Paštą kairėje pusėje.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Po 20 ncr.: Jonas Pileckas, Stasys Lapienis, Juozas Mašilis

Po 15 ncr.: Ignas Labuckas, Silva Rukšėnas, Ursulė Berdoraitienė.

LAIŠKAS IŠ AUSTRALIJOS

Yra «Mūsų Lietuvos» redakcijoje p. J. Sabaliauskui, gyvenusiam rua Frederico Abraoches, 198. Bet jo paties nesuranda. Kas žinote, kur jie gyvena, prašome pranešti jam arba redakcijai. Ačiū.

SERGA:

Jau ilgesnį laiką serga dau geliui gerai pažįstama gera dainiokė ir visų lietuviškų rengimų darbininkė p. Ona Stankevičienė (Paškauskaitė). Šiuo metu ji gydoma Clinica Santa Izabel. Tenai nuveža omnibusas Mairiporã, kuris gaunamas Rua Prates. Išlipti 21 kilometre. Motoristas pasako kur yra klinikos sustojimas.

Namuose vis serga Ona Kabiniauskienė (Jardim Italia), Kazys Kaveckas ir Marija Kacevičienė abu gyvena Parque da Mooca. Neužmirškime aplankyti savo sergančių tautiečių.

SUŠELPIOS PIRMOSIOS LIETUVIŲ ŠEIMOS.

Vykdydama savo užduotinius Lietuvių savitarpio Pagalbos Tarnyba praeitomis savaitėmis sušelpė po 1 lietuvių neturtingą, suvargusią šeimą Mookoje, Villa Sevilha, Vila Isabel ir jau antrą kartą Vila Anastacio.

Tai Savitarpio Pagalbos Tarnybos gautomis aukomis sušelptos pirmos keturios lietuvių suvargusios šeimos. Nedi-

SVEIKINAME VARDINIŲ PROGA VISŲ MŪSŲ KOLONIJOS ANTANUS IR ANTANINAS!

PADĖKA

LRKS Juozapo parapijos komitetas Zelinoje užsakė tris naujus gražius vitražus (spalvotus langus) bažnyčiai. Darbą atliks mūsų menininkas p. Antanas Navickas. Šv. Juozapo Vyrų Brolija, tai sužinojusi, uojau pat paklojo du šimtus naujųjų kruzeirų išlaidoms padengti. Už tą gausią auką Vyrų Brolijai nuoširdžiai dėkoja

PARAPIJOS KOMITETAS

dele ta pagalba — paprastai tik po 10 naujųjų kruzeirų, tačiau tos šeimos buvo labai patenkintos. Tarnybos valdyba tikisi labiau sušelpiti jas, kai tautiečiai įteiks jai įteiks daugiau aukų.

Lapkričio 16 d. Piknikas į Praia Grande, Santos.

GRĮŽO IŠ EUROPOS

Birželio 11 dieną grįžo iš Europos prel. Aleksandras Arminas Šveicarijoje jis aplankė savo brolių, kurio nebuvo matęs jau 35 metus.

Jo sutikti į Congonhas aerodroma buvo atvykę būrelis parapijiečių ir keletas kunigų kurių tarpe buvo ir prel. P. Ragažinskas. Prie jo parapijos rubežiausį pasitiko pats Mauá miesto prefektas su vereadoriais — miesto tarėjais. Tuo miesto valžia parodė didelį savo klebono įvertinimą.

TAI VAIKINAS!

Praėjusią savaitę ateina M. L. redakcijon vaikinukas. Atveda draugas lietuviškas. Vaikinas užsidegęs mokyti lietuvių kalbos. «Noriu išmokti ir skaityti» sako.

— Koks jūsų vardas ir pavardė?

— Celso Fernandes.

— Mano mama buvo lietuvi. Ji mirus. Dabar giminės

ŠVENTOS MIŠIOS

JÉZAUS ŠIRDIES ŠVENTĖJE, ši penktadienį 7 valandą Šv. Mišios Maldos Apaštalavio intencijom. 18 val. 30 min. palaiminimas ir Litanijs.

14 birželio 7 val. už Kazimierą Buži skienę su egzekvijom;

16 d. 7 val. už Antaną Pangonį su egzekvijom.

18 d. 7 val. už Joakimą Irtupą, 30-tos dienos Mišios,

19 d. 7 val. už Antaniną Verbickienę su egzekvijom.

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJOS PIRMINKAS p. Juozas Matelionis turi naują telefono numerį 266-0346.

Liet. Kat. Šv. Juozapo Vyrų Brolijos

VEIKLOS KALENDORIUS.

Birželio 22 d. šventkelionė į Aparecida do Norte pasiimti už Tėvynę Lietuvą ir žuvusius brolius,

Rugpiūčio 9 d. Tradicinis Spaudos Balius — «Mūsų Lietuvos» bičiulių sueiga.

Spalių 19 d. piknikas į Jurubatuba.

PAGERBTI LIETUVOS KANKINIUS DABARTINĖ PROGA NEPASIKARTOS

Mums dabar gyvenantiems tenka nepasikartojanti privilegija įamžinti Lietuvos vardą ir jos kankinių atminimą lietuviška kopyčia šv. Petro bazilikoje, Romoje.

Tapti šio darbo dalininku laiko jau nedaug beliko.

Kviečiame visus įamžinti savo ir savųjų vardus Lietuvos Kankinių kopyčios kurėjų tarpe.

Aukas siųsti adresu: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL-FUND.

2701, W. 68th St. Chicago, Ill. 60629.

ADVOKATĖ IRENA GRITĖNAS — SPINA

praneša tautiečiams, kad daro inventarus, iškraustymus, skrybas, nejudomo turto administravimą,

Priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo Sete de Setembro, 52, 6.º andar, sala 607 (priešais Forum) nuo 16 iki 18 valandos.

Dr. Victor Pedro Saulytis

Cirurgião dentista pela Universidade S. Paulo C. R. O. S. P. Nr. 727

Clinica de adultos e crianças Fluor — RX — Alta rotação.

Endodontia e ortodontia movel (ortopedia), Taisomi kanalai ir kreivi dantys.

Rua França Carvalho, 121, Moóca, Arti Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmų.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro Infancia

Especialista em Obstetrícia pela Maternidade de S. Paulo

Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende se com hora marcada

DR. JONAS NICIFORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206,

Vila Prudente, Tel. 68-5352

atrašo laiškus iš Lietuvos ir aš negaliu nei perskaityti, nė jiems atsakyti. Jie man rašo prancūziškai, o aš atsakau angliškai. Tai bloga. Kai išmoksiu lietuviškai, tai parašysiu jiems lietuviškai.

Manau, ar ilgai tie geri norai tvers. Bet jis pasirodo iš smarkiųjų. Jau moka neblogo angliškai. Supranta ir prancūziškai. Žinoma trečioji kalba — portugalų. O dar tik šešiolikos metų. Kadangi oabar turi atostogas, tai nori kitus mokinius pasivyti. Todėl lietuvių kalbos pamokas lanko ne tik šeštadieniais su visais mokiniiais bet ir antradieniais ir ketviradieniais, Mokinasi labai greit.

O kiek mūsų grynakraujų lietuviukų nenori nė užsiminti apie lietuvių kalbą! Kiti net mokyklon atėję šaiposi iš draugų kad tie tikrai nori lietuviškai išmokti.

DIDELI PASŪLYMAI IR PRAŠYMAI

Apie 20 Pietų Amerikos valstybių atstovai, susirinkę Vina del Mar, nutarė per Rockefellerį pasiūlyti JAV-ėm padėties pagerinimui ir pažangos pagreitinimo įgyvendinimui tarp kitų priemonių šiuos dalykus:

— bet 81 % visų oficialių JAV paskolų turėtų būti suteikiamos ne didesniu už 3 nuosimčius.

— 82 % šių paskolų turėtų suteikiama dovanai ar išsimo kėtinai per 32 metu

— nemažinti JAV valdžios teikiamų oficialių paskolų, nes privačių paskolų neužteks;

— sudaryti Pietų Amerikos Valstybėms palankias sąlygas sumažinti muitus, kokybės, standarto reikalavimus — par duoti JAV se savo žaliavas ir žemės ūkio produktus;

— sudaryti palankias sąlygas Pietų Amerikos kraštams gerom kainom parduoti savo industrijos gaminius tarptautinėj rinkoje.

Laikas parodys, kiek tie sunkumai bus nugalėti, kiek ta Niksono valia bus įgyvendinta P. Amerikos kraštuose.